

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra sociální pedagogiky

Posudek oponenta diplomové práce

Autor/ka: Monika Dusová
 Název práce: Problémy současné rodiny s ohledem na dopad na dítě
 Obor: Sociální pedagogika
 Rok: 2016
 Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.
 Oponent: Ing. Stanislav Michek, Ph.D.

		1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení									
Charakter práce:	teoretická – teoreticko-empirická	☐	☒	☐	☐	☐					
88 s. rozsah bez příloh	odpovídající – neodpovídající	☒	☐	☐	☐	☐					
Aktuálnost tématu:	<table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	☒	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5							
☒	☐	☐	☐	☐							
<p>Byť se jedná o téma v odborné literatuře často zmiňované, řešené, tak přesto popsání a analyzování problémů současné rodiny s ohledem na dopad na dítě je vždy přínosné. Neboť problémy rodin se mění a prozkoumání dopadů na dítě je pro obor sociální pedagogiky přínosné.</p>											
Vytyčení cíle práce:	<table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	☐	☐	☒	☐	☐
1	2	3	4	5							
☐	☐	☒	☐	☐							
<p>Autorka v úvodu vymezuje cíle DP (str. 9): „Cílem práce je zjistit nejčastější důvody, proč děti končí v zařízeních pro okamžitou pomoc, a problémy jejich rodin. Zdůraznit možné negativní dopady na děti, jejichž příčinou jsou rodinné problémy. Analyzovat rodinné problémy a jejich řešení. Poukázat na možné nedostatky společnosti a nastavení sociální politiky, dále doporučit možné návrhy na zlepšení celé problematiky.“</p> <p>V části popisující empirické šetření (str. 58) potom cíl konkretizuje, kdy chce: „popsat problematiku rodinných problémů z perspektivy pracovníků pracujících s ohroženými dětmi a jejich rodinami.“</p> <p>Místo výzkumného problému označeného jako „Existence rodinných problémů a jejich vliv na zdraví a vývoj dítěte.“ (str. 58) autorka naformulovala téma. V návaznosti na toto potom naformulovala 4 výzkumné otázky: „1) Jaké jsou důvody umístování dětí do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc z pohledu jejich pracovníků? 2) Které závažné problémy identifikují sociální pracovníci pracující s ohroženými dětmi a jejich rodinami při své práci? 3) Jaké dopady rodinných problémů na dítě shledávají sociální pracovníci, kteří pracují s ohroženými dětmi a jejich rodinami? 4) V jaké oblasti dle názoru a zkušeností sociálních pracovníků pracujících s ohroženými dětmi a jejich rodinami existuje potenciální prostor pro zlepšení situace současných rodin?“. Není stanoven cíl „teoretické části“ práce. Autorka nerozlišila své cíle DP na odborné, praktické, osobní apod., což by napomohlo lepšímu zaměření práce.</p>											

Celková odborná úroveň textu:	1	2	3	4	5
<p>Autorka strukturovaně v DP předkládá v čtyřech kapitolách za použití odborných zdrojů přehled poznatků o významu rodiny pro dítě, popisuje některé problémy současné rodiny, negativních dopadů rodinných problémů na dítě a možnosti řešení rodinných problémů. Z předloženého nerozumím odůvodnění autorky, proč na relativně rozsáhlém prostoru (str. 12-57) se věnuje detailně jednotlivým tématům a subtématům, když následně tyto poznatky spíše nevyužívá při výzkumném šetření, pro diskusi apod. Zdají se mi tak až bezúčelné ve vztahu k cíli DP.</p> <p>V kapitole 6 Výzkumná část, nebo před ní autorka mohla učinit shrnutí hlavních poznatků, což by pro ni potom bylo východisko pro popis zjištění z jejího výzkumného šetření.</p> <p>„Teoretické“ části chybí cíl/e, s kterým/i byla psána. Po ní následuje „výzkumná“ část, v níž autorka v menší míře využívá poznatky z předchozí části. Následně pak svá zjištění spíše nekonfrontuje s poznatky z odborné literatury.</p>	☐	☒	☐	☐	☐
<p>Použité výzkumné metody ve vztahu k tématu:</p> <p>V kapitole 6 Výzkumná část autorka transparentně prezentuje, jak provedla výzkumné šetření za použití analýzy dokumentů a polostrukturovaných rozhovorů s pracovníky pracujícími s ohroženými dětmi a jejich rodinami, aby získala odpovědi na výzkumné otázky.</p> <p>V první fázi svého šetření nejprve pracovala s 5 zprávami o činnosti Fondu ohrožených dětí (dále FOD) za roky 2010-2014. Z druhého odstavce těchto zpráv využila počet případů, které FOD řešil v příslušném roce. Při uvedení v tabulce a v grafu č. 1 autorka neřeší, že pracuje s absolutními hodnotami a že v každém roce FOD řešil jiný celkový počet řešených problémů (např. v r. 2010 to bylo 4261, v r. 2012 5044 a v roce 2014 5596). Autorka neřeší, že se např. mohla změnit metodika identifikace řešených případů, že mohla být odlišná kapacita FOD, že např. v průměru u konkrétního dítěte v každém roce mohl být identifikován a následně řešen odlišný počet problémů. Aneb ve své analýze počítá „jablka s hruškami“ místo, aby použila jiné nástroje deskriptivní statistiky. Proto dílčí závěry z této analýzy na str. 63-64 jsou chybné.</p> <p>O poznání lepší je potom druhá fáze výzkumného šetření. Autorka v DP vhodně uvádí charakteristiku respondentů, popisuje jejich výběr, popisuje průběh polostrukturovaných rozhovorů. Dále jak následně po přepisu data kódovala, analyzovala, interpretovala. Z DP je zřejmá i tvorba paradigmatického modelu a použití postupu vyložení karet. Vše je doplněno odkazy na přílohy, které vhodně doplňují tuto část DP. Tuto část DP velmi oceňuji.</p> <p>Následně kromě provedeného shrnutí zjištění a odpovědí na výzkumné otázky autorka měla svá zjištění konfrontovat, srovnávat s poznatky z literatury a případně v odborné literatuře nalézt vysvětlení pro popsání zjištění.</p>	1	2	3	4	5
	☐	☒	☐	☐	☐
<p>Prezentace vlastního názoru:</p> <p>Vlastní názory autorka prezentuje nejprve v úvodu a potom až v závěru. Postrádám část věnující se diskusi zjištění, kde by autorka kromě konfrontace s poznatky z odborných zdrojů, z jiných výzkumů také mohla uplatnit vlastní názor.</p> <p>V závěru je velmi limitovaně vyjádřeno porovnání poznatků z výzkumného šetření a z odborné literatury. Dále je v závěru uvedeno pouze doporučení pro praxi sociální politiky.</p>	1	2	3	4	5
	☐	☐	☐	☒	☐
<p>Použitá literatura: <input type="text" value="63"/> titulů</p>	<p>dostatečný – nedostatečný počet titulů</p> <p>☒ aktuální – zastaralá ☐</p> <p>☒ ☐</p>				

Autorka pracuje s 62 tuzemskými zdroji a 1 zahraničním titulem. Dále se jedná o 16 elektronických zdrojů (webové stránky, dokumenty stažené z internetu, koncepce MPSV, zprávy organizací) a 47 publikací (monografií, encyklopedií, učebnic). V seznamu literatury postrádám jako zdroje odborné recenzované časopisy, či články ze zahraničních recenzovaných časopisů (použití jednoho zahraničního zdroje v DP považuji za nedostatečné). Oceňuji, že autorka k získání soudobého poznání k tématu použila relativně vyšší počet tuzemských zdrojů. Autorka měla využít více zahraničních zdrojů k tématu.

	1	2	3	4	5
Celková formální úprava textu:	☒	☐	☐	☐	☐

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce. Text DP je psán relativně čtivým jazykem.

	doplňují text	–	nedoplňují text
Přílohy: <input type="text" value="5"/>	☒		☐

Přílohy vhodně doplňují provedené výzkumné šetření: Přehled rizikových faktorů pro vznik nevhodného zacházení s dítětem na straně rodiče, dítěte a situace; Baterie otázek hloubkového polostrukturovaného rozhovoru; Ukázky přepisů provedených rozhovorů; Výtah názorů a zkušeností jednotlivých pracovníků získaných z rozhovorů k jednotlivým výzkumným otázkám; Interpretace rozhovorů

Shrnutí (úvod, závěr, naplnění cíle práce, využitelnost pro praxi apod.):
 Autorka spíše splnila cíle, které jsou kladené na DP.
 Autorka odůvodňuje v úvodu výběr tématu. Realizovaná DP svým charakterem zpracování spíše patří do oboru sociální práce či sociální politiky než do oboru sociální pedagogiky.
 Autorka v DP prokázala schopnost pracovat s informacemi z tuzemských zdrojů, tj. vypracovat z nich přehled poznatků k tématu DP. Dále autorka prokázala schopnost prezentovat čtenářům postup získání kvalitativních dat a následně je analyzovat. V závěru autorka uvádí doporučení pro sociální politiku.

Celkové hodnocení:

Náměty k obhajobě:

1. Prezentujte prosím, jak by se mělo pracovat s daty získanými ze zpráv FOD.
2. Popište prosím limity výzkumného šetření popsaného v diplomové práci. Co byste při výzkumu učinila příště jinak? A proč?
3. Navrhněte prosím, jak by v návaznosti na Vaše výzkumné šetření mělo probíhat další výzkumné šetření. Aneb uveďte u obhajoby prosím doporučení pro výzkum tématu.
4. Jaké jsou Vaše doporučení pro sociální pedagogiku v návaznosti na shrnutí a závěr Vaší DP.

podpis oponenta: